

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗΣ & ΑΣΥΛΟΥ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ & ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ
Πληροφορίες: Π. Τσίπα
Τηλ.: 213.212.8670
Email: dpt.lpa@migration.gov.gr
Δ/ση: Λ. Θηβών 196-198,
Άγιος Ιωάννης Ρέντης, ΤΚ 18233

Αθήνα, 21 Απριλίου 2022
ΑΠ. 227645

ΠΡΟΣ: Τη ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
Διεύθυνση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
Τμήμα Αναφορών

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ:

1. ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ κ.κ. ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΦΙΛΗΣ, ΓΙΩΡΓΟΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ
ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
2. ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

Θ Έ Μ Α : Κοινοβουλευτικός Έλεγχος
ΣΧΕΤΙΚΑ: Η υπ' αριθμ. Πρωτ. 4345/1.4.2022 Ερώτηση

Σε απάντηση της ανωτέρω σχετικής Ερώτησης, που κατέθεσαν οι Βουλευτές κ.κ. Ν. Φίλης και Γ. Ψυχογιός, με θέμα: «*Να μην απομακρυνθούν από τα σχολεία τους στη μέση της σχολικής χρονιάς τα προσφυγόπουλα της Δομής του Ελαιώνα*» και κατά το μέρος αυτής που αφορά σε θέματα αρμοδιότητας του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου, σας γνωρίζω τα εξής:

Η ένταξη των παιδιών των προσφύγων και μεταναστών στο εκπαιδευτικό σύστημα της χώρας μας, αποτελεί αρμοδιότητα του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων και υποστηρίζεται μέσα από τη θεσμοθέτηση και την ενίσχυση της λειτουργίας των διαπολιτισμικών σχολείων (Ν. 2413/1996 και ν.4415/2016) την ίδρυση και λειτουργία τάξεων υποδοχής και φροντιστηριακών τμημάτων και των Δομών Υποδοχής για την Εκπαίδευση των Προσφύγων (Υ.Α. Φ10/20/Γ1/07.09.1999, ν.3879/2010, Υ.Α. Φ1/63691/Δ1/2017). Επίσης με τα Σχολεία Δεύτερης Ευκαιρίας (Ν.2525/1997, Ν.4763/2020) οι ενήλικες μετανάστες-πρόσφυγες έχουν τη δυνατότητα απόκτησης τίτλου ισότιμου με το απολυτήριο γυμνασίου και επομένως συνέχισης της φοίτησής τους στην επόμενη βαθμίδα.

Ως προς τη μη τυπική εκπαίδευση των ενηλίκων μεταναστών και προσφύγων, λειτουργούν Τμήματα εκμάθησης ελληνικής γλώσσας, στοιχείων ελληνικής ιστορίας και ελληνικού πολιτισμού, στα Κέντρα Ένταξης Μεταναστών (ΚΕΜ) που λειτουργούν ως παραρτήματα των Κέντρων Κοινότητας σε επίπεδο Δήμων (ν. 4368/2016, Α' 21) στο πλαίσιο των παράλληλων δράσεων τους και με βάση τον κανονισμό λειτουργίας τους.

Σας γνωρίζουμε, επίσης, ότι τον Ιούνιο του 2021, υπογράφηκε Μνημόνιο Συνεργασίας μεταξύ του ΥΜΑ διά της Υφυπουργού Μετανάστευσης και Ασύλου με τη UNICEF, με αντικείμενο την εκπαίδευση των παιδιών τα οποία διαμένουν στα στεγαστικά σχήματα του συστήματος υποδοχής.

Η ένταξη των παιδιών των μεταναστών/μεταναστριών, των αιτούντων/αιτουσών και των δικαιούχων διεθνούς προστασίας στο εκπαιδευτικό σύστημα, η μη τυπική μάθηση των παιδιών, καθώς και η δια βίου εκπαίδευση των ενηλίκων αποτελούν εκ των βασικών προτεραιοτήτων της άσκησης της δημόσιας πολιτικής κοινωνικής ένταξης προωθώντας την κοινωνική ενσωμάτωση, ενώ μέσω της εκπαίδευσης αμβλύνονται οι πιθανότητες κοινωνικής απομόνωσης και περιθωριοποίησης των παιδιών προσφύγων και μεταναστών.

Προς αυτή την κατεύθυνση το Υπουργείο Μετανάστευσης και Ασύλου έχει προτείνει προς υλοποίηση, σχετικές δράσεις που αφορούν τη μη τυπική εκπαίδευση παιδιών, σε όλα τα σχετιζόμενα με την κοινωνική ένταξη Χρηματοδοτικά Ταμεία (π.χ. ΤΑΜΕ ή ΕΚΤ+) στο πλαίσιο της έναρξης της Προγραμματικής Περιόδου 2021-2027. Οι εν λόγω δράσεις θα υλοποιηθούν με τη συνεργασία των συναρμόδιων φορέων.

Ειδικότερα όσον αφορά στην εκπαίδευση των ανηλίκων σχολικής ηλικίας που φιλοξενούνται στη Δομή Προσωρινής Υποδοχής και Φιλοξενίας Αιτούντων Άσυλο και Ευάλωτων Ομάδων πολιτών τρίτων χωρών / ανιθαγενών Ελαιώνων και στο πλαίσιο της διαδικασίας σταδιακής και συγκροτημένης απενεργοποίησης και αποσύνδεσής της από το Εθνικό Σύστημα Υποδοχής, τον Μάρτιο του 2022, έπειτα από σχετική ενημέρωση του πληθυσμού διαμενόντων από την πλευρά της Διοίκησης, εκκίνησε η επιχείρηση εκκένωσης.

Ο πληθυσμός ενημερώθηκε με κάθε πρόσφορο μέσο (προφορική ενημέρωση από τους Συντονιστές Εκπαίδευσης της Δομής και την Κοινωνική Υπηρεσία, έντυπες τοιχοκολλημένες ανακοινώσεις, προσωπικά μηνύματα) επί των από 22/02/2022 οδηγιών, οι οποίες μεταφρασμένες σε όλες τις ομιλούμενες γλώσσες, ανακοίνωναν στους ωφελούμενους την παύση λειτουργίας της Δομής στις 30/05/2022, τονίζοντας παράλληλα ότι «οι αιτούντες άσυλο θα μεταφερθούν σε χώρους φιλοξενίας που θα ορίσει αποκλειστικά το Υπουργείο και θα υπάρξει η δέουσα πρόβλεψη για τα παιδιά που φοιτούν σε σχολεία».

Σχετικές διαβεβαιώσεις υποστήριξης της επιχείρησης έχουν ληφθεί από την UNICEF, η οποία παρακολουθεί μέσω του εταίρου της στο πρόγραμμα μη τυπικής εκπαίδευσης «ACE», την ΜΚΟ «ΕΛΙΞ», την όλη επιχείρηση καταβάλλοντας προσπάθειες για τη διασφάλιση της συνέχισης της φοίτησης των μαθητών άνευ διακοπής και συνδράμοντας τα δύο συναρμόδια Υπουργεία.

Σε κάθε περίπτωση οφείλει να επισημανθεί το γεγονός ότι η όποια μετακίνηση και τοποθέτηση, είτε σε διαμερίσματα του προγράμματος «ΕΣΤΙΑ» είτε σε άλλη Δομή Φιλοξενίας, πραγματοποιήθηκε με τη σύμφωνη γνώμη των κηδεμόνων των ανηλίκων και μόνον έπειτα από πλήρη ενημέρωση αυτών σχετικά με τη νέα τοποθεσία διαμονής, διευκρινίζοντας με σαφήνεια τη δυνατότητα επιλογής όσων εξ αυτών είχαν παιδιά που φοιτούσαν σε σχολικές μονάδες να μετακινηθούν μετά το πέρας της σχολικής χρονιάς, ώστε να ολοκληρωθεί απρόσκοπτα η φοίτησή τους. Εξυπακούεται ότι, σε κάθε περίπτωση, διατηρούν πλήρη ελευθερία στην άσκηση των δικαιωμάτων τους και στη λήψη αποφάσεων προς το συμφέρον των ιδίων και των εξαρτώμενων μελών των οικογενειών τους.

Η μετακίνηση των δικαιούχων¹ σε διαμερίσματα του προγράμματος «ΕΣΤΙΑ» που βρίσκονται πέριξ του κέντρου, με σκοπό την ελάσσονα διατάραξη της καθημερινότητάς τους προτεραιοποιήθηκε και οι αποδέκτες των θέσεων φιλοξενίας έλαβαν και εξακολουθούν να λαμβάνουν υπηρεσίες από τους συνεργαζόμενους φορείς διαχείρισης του προγράμματος, συμπεριλαμβανομένων και πληροφοριών αναφορικά με τη συνέχιση των εκπαιδευτικών τους δραστηριοτήτων.

Συμπληρωματικά, μετακινήσεις έχουν ήδη πραγματοποιηθεί και θα συνεχιστούν κατά το επόμενο χρονικό διάστημα προς τη Δομή Σχιστού, δομή η οποία επελέγη ακριβώς εξαιτίας της γειτνιάσής της με το κέντρο της Αθήνας και της συνδεσιμότητάς της με μέσα μαζικής μεταφοράς. Οι Διοικήσεις των Δομών τόσο του Ελαιώνα όσο και του Σχιστού, βρίσκονται σε συνεχείς επικοινωνίες με όλους τους συναρμόδιους φορείς, ώστε να επιλυθούν τα όποια επί μέρους ζητήματα προκύπτουν.

¹ Αιτούντες διεθνούς προστασίας που πληρούν τα οριζόμενα στην ΚΥΑ υπ' αριθμ. 270/2021 (ΦΕΚ Β 451/5.2.2021) κριτήρια.

Πιο συγκεκριμένα, η Συντονίστρια Εκπαίδευσης (ΣΕΠ) της Δομής Ελαιώνα, σε συνεργασία με τη Διοίκηση της Δομής και προκειμένου να διευκολύνει τη μετεγγραφή και την ομαλή ένταξη των μετακινούμενων παιδιών - μαθητών σε νέο σχολικό πλαίσιο προέβη στην έγκαιρη ενημέρωση του Υπουργείου Παιδείας, των Συντονιστών Εκπαίδευσης της Δομής Σχιστού και της Κοινωνικής Υπηρεσίας της Δομής Ελαιώνα για τον αριθμό των παιδιών, τα στοιχεία τους και τη σχολική βαθμίδα φοίτησής τους, κάνοντας παράλληλα, για ορισμένες εξειδικευμένες περιπτώσεις μαθητών, προτάσεις φοίτησης σε σχολεία στα οποία λειτουργούν τάξεις υποδοχής στις οποίες θα μπορούσαν να ενταχθούν ομαλά μετά τη μετεγγραφή τους.

Αντιστοίχως, οι ΣΕΠ της Δομής Σχιστού, σε συνεργασία με την Διοίκηση της Δομής, το ψυχοκοινωνικό κλιμάκιο αυτής και τον Διεθνή Οργανισμό Μετανάστευσης, υπεύθυνο για την παροχή υπηρεσιών παιδικής προστασίας, προχώρησαν στην ενημέρωση των οικογενειών για τη δυνατότητα μετεγγραφής των παιδιών τους στις τάξεις υποδοχής και το νηπιαγωγείο Δομών Υποδοχής για την Εκπαίδευση των Προσφύγων (ΔΥΕΠ) που εξυπηρετούν τον μαθητικό πληθυσμό της δομής.

Οι ΣΕΠ Σχιστού έχουν όλο το προηγούμενο διάστημα έρθει σε επικοινωνία με όλες τις εμπλεκόμενες σχολικές μονάδες, έχουν καταγράψει τα υπάρχοντα κενά και έχουν εξετάσει την δυνατότητα απορρόφησης των νέων μαθητών μέσω μετεγγραφών, λαμβάνοντας υπόψη όλες τις ιδιαίτερες μαθησιακές τους ανάγκες. Έως και σήμερα, όλα τα αιτήματα άμεσης μετεγγραφής έχουν ικανοποιηθεί επιτυχώς και οι μαθητές συνεχίζουν απρόσκοπτα τη σχολική τους φοίτηση στις νέες τάξεις.

Στον κάτωθι πίνακα καταγράφονται τα αριθμητικά δεδομένα των μαθητών που μετακινήθηκαν από τη Δομή Ελαιώνα προς τη Δομή Σχιστού ανά εκπαιδευτική βαθμίδα και σχολική μονάδα και φοιτούν ήδη στα νέα τους σχολεία, όπως μας μεταβιβάστηκαν από τους αρμόδιους ΣΕΠ του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων.

ΝΗΠΑΓΩΓΕΙΟ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΜΑΘΗΤΩΝ	ΣΥΝΟΛΟ
ΔΥΕΠ (εντός Δομής)	7	7
ΔΗΜΟΤΙΚΟ		
9^ο Δ.Σ. ΚΕΡΑΤΣΙΝΙΟΥ	1	16
20^ο Δ. Σ. ΚΕΡΑΤΣΙΝΙΟΥ	6	
14^ο Δ.Σ.ΠΕΙΡΑΙΑ	1	
27^ο Δ.Σ. ΠΕΙΡΑΙΑ	3	
1^ο ΚΕΡΑΤΣΙΝΙΟΥ	4	
5^ο Δ.Σ. ΚΕΡΑΤΣΙΝΙΟΥ	1	
ΓΥΜΝΑΣΙΟ		
1^ο ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΠΕΡΑΜΑΤΟΣ	6	7
2^ο ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΔΡΑΠΕΤΣΩΝΑΣ	1	
ΛΥΚΕΙΟ		
2^ο ΛΥΚΕΙΟ ΔΡΑΠΕΤΣΩΝΑΣ	1	1
ΣΥΝΟΛΟ		31

Στο σύνολο των 45 μετακινηθέντων μαθητών, 3 μαθητές Β΄θμιας εκπαίδευσης δεν προχώρησαν σε μετεγγραφή σε νέο σχολείο και θα συνεχίσουν τη φοίτησή τους κάνοντας χρήση της αστικής συγκοινωνίας, 2 μαθητές βρίσκονται σε εκκρεμότητα μετεγγραφής λόγω αναμονής των ιατρικών τους εγγράφων, ενώ οι κηδεμόνες 9 μαθητών δεν έχουν ανταποκριθεί στο κάλεσμα των ΣΕΠ και της Διοίκησης μέχρι στιγμής.

Σε κάθε περίπτωση το Υπουργείο μας, μεριμνώντας – μέσω της συνεργασίας των κατά τόπους αρμόδιων Διοικητών και των ορισθέντων Σ.Ε.Π. του Υπ. Παιδείας – για τη σχολική ένταξη, που αποτελεί υποχρέωση της πολιτείας κατά τις διατάξεις του Συντάγματος, του ν. 1566/1985 (Α΄167), του Π.Δ. 161/2000 (Α΄145) κ.ο.κ. και για την αποφυγή της σχολικής διαρροής, καταβάλλει συστηματικές προσπάθειες, τόσο για τη φοίτηση των παιδιών που στεγάζονται στις Δομές που τελούν υπό τη διοικητική του ευθύνη, εντός τριμήνου από την άφιξή τους κατά τα οριζόμενα στη σχετική Οδηγία για την Υποδοχή (2011/33/ΕΕ), όσο και για τη συνεργασία επί αυτού των γονέων που τυχόν δεν το επιθυμούν².

Η ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΣΟΦΙΑ ΒΟΥΛΤΕΨΗ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ:

1. Γραφείο Υπουργού
2. Γραφείο Υπηρεσιακής Γραμματέως
3. Γραφείο Γενικού Γραμματέα Μεταναστευτικής Πολιτικής
4. Γραφείο Γενικού Γραμματέα Υποδοχής Αιτούντων Άσυλο
5. Υπηρεσία Συντονισμού
6. Δ/νση Νομικής Υποστήριξης Ασύλου και Υποδοχής
7. Γραφείο Επικοινωνίας και Ενημέρωσης

² βλ. αρ. 19 της ΥΑ 23/13532/2020 περί του Γενικού Κανονισμού Λειτουργίας των Δομών και αρ. 51 παρ. 2 του ν. 4636/2019: «2. Η ένταξη στο δημόσιο εκπαιδευτικό σύστημα λαμβάνει χώρα το αργότερο εντός τριών (3) μηνών από την ημερομηνία ολοκλήρωσης της ταυτοποίησης του ανήλικου. Εάν οι ανήλικοι αιτούντες και τα ανήλικα τέκνα των αιτούντων δεν συμμορφώνονται προς την υποχρέωση της παραγράφου 1 και δεν εγγράφονται ή δεν παρακολουθούν τα αντίστοιχα σχολικά μαθήματα, επειδή δεν επιθυμούν να ενταχθούν στο εκπαιδευτικό σύστημα, οι υλικές συνθήκες υποδοχής περιορίζονται σύμφωνα με το άρθρο 57 και περαιτέρω, επιβάλλονται σε βάρος των ενήλικων μελών της οικογένειας του ανήλικου, οι προβλεπόμενες για τους Έλληνες πολίτες διοικητικές κυρώσεις.»)